

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 2 май 2024 г.
(OR. en)

9370/24

ESPACE 45

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	<i>Подготовка за заседанието на Съвета по конкурентоспособност (вътрешен пазар, промишленост, научни изследвания и космическо пространство) на 23 и 24 май 2024 г.</i> Законодателен акт на ЕС в областта на космическото пространство: безопасност, издръжливост и устойчивост на космическите дейности в ЕС - Обмен на мнения

Приложено се изпраща на делегациите бележка на председателството на тема **„Законодателен акт на ЕС в областта на космическото пространство: безопасност, издръжливост и устойчивост на космическите дейности в ЕС“** с оглед на обмена на мнения по време на заседанието на Съвета по конкурентоспособност на 23 май 2024 г.

Законодателен акт на ЕС в областта на космическото пространство: безопасност, издръжливост и устойчивост на космическите дейности в ЕС

Обмен на мнения

Контекст на политиката

Космическите дейности са изправени пред множество нарастващи предизвикателства. Напоследък някои от тези предизвикателства станаха все по-неотложни и ще изискват действия от страна на Съюза и държавите членки. Целта на настоящия документ е да структурира обмен на мнения между министрите, които да споделят вижданията си по различните аспекти на бъдещия законодателен акт на Съюза в областта на космическото пространство, докато се очаква предложение от Комисията.

Предизвикателства

Първо, претоварването на някои орбити (по-специално ниската околоземна орбита), дължащо се на бързото разрастване на дейността на частните дружества в космическия сектор, увеличава рисковете от сблъсък. Тези опасности могат да имат сериозни последици, като например нарушаване на рутинни операции в орбита, повреда и загуба на спътници, спиране на космически услуги (някои от които критични) и сблъсък с въздухоплавателно средство при повторно навлизане на Земята. Тези сценарии в крайна сметка биха могли да направят орбитите неизползваеми за бъдещите поколения.

Второ, рискът от кибератаки и електронна намеса в космическата инфраструктура, който нараства вследствие на геополитически събития. Кибератаките, някои от които се подкрепят от определени държави, все по-често са насочени към космически активи. Освен това сложната структура на космическите активи (различни взаимодействащи си сегменти, широки повърхности за атаки, множество входни точки за потенциалните нападатели), тяхното остаряване (наследени телекомуникационни инфраструктури, трудности при коригирането и ремонта) и процесите на възлагане на обществени поръчки (сложни вериги на доставки) превърнаха космическата инфраструктура в уязвима цел.

При преодоляването на тези предизвикателства от решаващо значение е също така да се намалят отражението на космическите дейности върху околната среда и зависимостта от технологии и суровини извън ЕС.

Действия

Държавите членки започнаха да работят по преодоляването на тези предизвикателства и да приемат законодателство в областта на космическото пространство с цел създаване на нормативна уредба и разрешаване на космическите дейности. Понастоящем единадесет държави членки разполагат с национално законодателство в областта на космическото пространство и още държави членки са в процес на изготвяне на национални закони. Тези закони се различават значително по своя обхват и дълбочина. В този контекст Европейската комисия предложи да се изготви законодателен акт на ЕС в областта на космическото пространство, в който да се определят общи правила за безопасността, издръжливостта и устойчивостта на космическите дейности. Зачитайки националните правомощия, законодателният акт на ЕС в областта на космическото пространство ще предостави възможност за създаването на единен пазар на ЕС за космически дейности.

Европейската комисия стартира с държавите членки и промишлеността процес на консултации, в който са включени и стълбовете на предвидения законодателен акт на ЕС в областта на космическото пространство:

- Стълбът за безопасност ще разглежда по-конкретно рисковете от сблъсък (т.е. избягване на сблъсък, маневреност на космическите летателни апарати, позициониране в орбита) и генериране на космически отпадъци (т.е. планове за намаляване на космическите отпадъци) както за ракетите носители, така и за спътниците.
- Стълбът за издръжливост ще постави оценката на риска и сценариите относно риска за сигурността в центъра на космическата промишленост на ЕС и по последователен начин ще повиши нивото на защита за всички сегменти на космическата инфраструктура (наземния, космическия и свързващия сегмент).
- Стълбът за устойчивост ще постави основата за общи правила за изчисляване на отпечатъка на космическите дейности върху околната среда с цел неговото намаляване в дългосрочен план.

Точки за обсъждане

Необходимо е да се засили конкурентоспособността на европейската космическа промишленост, по-специално за МСП и новосъздадените предприятия. Законодателният акт на ЕС в областта на космическото пространство не трябва да води до прекомерно регулиране на промишлеността, нито да се прилага по един и същ начин за всички участници, като **пропорционалността** е ключово съображение. Той следва да обхваща както операторите от ЕС, така и тези извън ЕС, които желаят да предлагат космически услуги на единния пазар на ЕС, и да предвижда мерки в случай на потенциални нарушения на пазара. Законодателният акт следва да носи ясни ползи за промишлеността, като например административно опростяване, еднакви условия на конкуренция, по-голяма защита и стабилност за привличане на инвестиции. Задължителните изисквания също следва да се прилагат по пропорционален начин. Освен това законодателният акт на ЕС за космическото пространство следва да предвижда мерки за подпомагане, които биха улеснили спазването от страна на космическата промишленост на задължителните изисквания, например изграждане на капацитет, техническа помощ и финансова подкрепа.

В настоящия геополитически контекст е необходимо да се повишат защитата и издръжливостта на космическите системи по последователен начин: всички оператори на спътници в ЕС, всички сегменти (космическия, наземния и свързването на данни) и всички активи (търговски, държавни, притежавани от ЕС). Правилата следва да установяват всеобхватна правна сигурност за представителите на космическата промишленост, като **издръжливостта и конкурентоспособността** вървят ръка за ръка.

Държавите, които играят основна роля в областта на космическото пространство в световен план, засилиха своите регулаторни действия, по-специално във връзка с управлението на космическия трафик и киберсигурността, и активно участват в оформянето на необходимите международни стандарти. Поради това е важно да се действа възможно най-бързо, за да не бъде космическата промишленост на ЕС принудена да спазва стандарти или норми, наложени от други юрисдикции. Чрез своите действия ЕС ще се утвърди като надежден международен участник, включително при определянето на нашите норми и стандарти.

Министрите се приканват да отговорят на следните въпроси:

Въпроси

1. Как най-добре да се гарантира, че законодателният акт на ЕС в областта на космическото пространство ще засили конкурентоспособността на космическата промишленост на Съюза?
2. Как най-добре да се използва законодателният акт на ЕС в областта на космическото пространство, за да се повиши издръжливостта на космическите системи?